LAUSUNTO
18.2.2026

Valtiovarainvaliokunnan verojaostolle

Asia: HE 196/2025 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi suurten konsernien vähimmäisverosta annetun lain muuttamisesta
HE 6/2026 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi suurten konsernien vähimmäisverosta annetun lain muuttamisesta annetun hallituksen esityksen (HE 196/2025 vp) täydentämisestä

Esityksessä ehdotetaan, että OECD/Inclusive Frameworkin (IF) vuosina 2024 ja 2025 julkaisemista soveltamisohjeista säädetään kotimaiseen lakiin uusiksi verotussäännöiksi katsottavat osat sekä hyvin tulkinnallisia kohtia koskevat selvennykset. Lisäksi täydentävällä esityksellä lisätään suurten konsernien vähimmäisverosta annettuun lakiin säännökset rinnakkaisjärjestelmää koskevasta olettamasäännöstä, ylintä emoyksikköä koskevasta olettamasäännöstä ja substanssiperusteisia verokannustimia koskevasta olettamasäännöstä. Lisäksi verotuksen maakohtaista raportointia koskevan siirtymäkauden olettamasäännöksen soveltamisaikaa pidennetään yhdellä vuodella.

Näiltä osin ehdotettuihin muutoksiin ei sisälly kansallista harkintavaraa, eikä Keskuskauppakamarilla ole siten huomautettavaa esityksestä näiltä osin.

ENNAKKORATKAISUMENETTELY

Keskuskauppakamari pitää ennakkoratkaisumahdollisuuden toteuttamista kansallisin toimin erittäin perusteltuna verotuksen ennakoitavuuden ja oikeusvarmuuden turvaamiseksi.

Esityksessä on päädytty ehdottamaan, että ennakkoratkaisua voisi hakea vain Verohallinnolta mutta ei Keskusverolautakunnalta. Rajoitusta on perusteltu sillä, että hakemuksissa olisi tyypillisesti kyse yksittäisen konsernin kirjanpitoon liittyvistä kysymyksistä, joilla ei olisi ennakkotapausarvoa, ja lisäksi ratkaisukäytäntö heijastuisi esimerkiksi Verohallinnon julkaisemaan ohjeistukseen, minkä ansiosta myös muut verovelvolliset tulisivat tietoisiksi Verohallinnon tulkintakäytännöstä. Keskusverolautakunnan antaman ennakkoratkaisun etuna olisi kuitenkin julkisuuden lisäksi vielä se, että ratkaisusta voitaisiin valittaa suoraan KHO:een, mikä nopeuttaa ratkaisun lainvoimaiseksi tulemista.

Keskuskauppakamari pitää tärkeänä sitä, että Verohallinnon antamien ennakkoratkaisujen sisältö heijastuu mahdollisimman nopeasti minimivero-ohjeistuksessa ja että annettujen ennakkoratkaisujen lainvoimaiseksi tulemisen nopeutta seurataan sen varmistamiseksi, ettei KVL:n ennakkoratkaisumahdollisuuden poisrajaaminen kohtuuttomasti heikennä verotuksen ennakoitavuutta ja oikeusvarmuutta yritysten näkökulmasta.

Esityksessä on myös päädytty laajentamaan hakijan selvitysvelvollisuutta ja rajoittamaan hakemuksen kohteena olevia kysymyksiä tavanomaisesta ennakkoratkaisumenettelystä poikkeavasti. Lisäksi, jos hakija laiminlöisi selvitysvelvollisuutensa, asiassa mahdollisesti saatava ennakkoratkaisu olisi mitätön.

Keskuskauppakamari pitää tärkeänä sitä, etteivät esitetyt rajoitukset ja poikkeamat tavanomaisesta ennakkoratkaisumenettelystä käytännössä johda tarpeettoman tiukkoihin tulkintoihin yritysten selvitysvelvollisuuden täyttymisestä ja siten verotuksen ennakoitavuuden ja oikeusvarmuuden heikentymiseen yritysten näkökulmasta.

YLEINEN VERONKIERTOSÄÄNNÖS

Esityksen mukaan yleinen veronkiertosäännös olisi tarpeellinen tasapainottava elementti sääntelyssä sen jälkeen, kun verovelvolliset saavat mahdollisuuden myös ennakkoratkaisumenettelyyn. Lisäksi veronkiertosäännöksellä pyrittäisiin mahdollisuuksien mukaan vastaamaan OECD:n/IF:n piiristä jatkossa tulevaan veronkiertosäännöksen tyyppiseen sääntelyyn.

Keskuskauppakamari pitää minimiveroa koskevan yleisen veronkiertosäännöksen säätämistä tarpeettomana, joskin akateemisessa kirjallisuudessa on katsottu, että vastaavanlainen oikeusperiaate voitaisiin joka tapauksessa johtaa jo EU-oikeudestakin (unionin oikeuden väärinkäytön kielto) ja näin ollen oikeusvarmuuden ja lainsäädännön selkeyden vuoksi voi olla perustellumpaa, jos minimiverosääntelyyn sisältyisi oma yleinen veronkiertosäännös nyt esitetyllä tavalla.

Joka tapauksessa nyt ehdotettu säännös on omiaan monimutkaistamaan jo muutoinkin kohtuuttoman monimutkaista sääntelyä suhteessa veron fiskaaliseen merkitykseen. Keskuskauppakamari katsoo, että Suomen tulisi pidättäytyä sääntelyä monimutkaistavista kansallisista toimenpiteistä samalla, kun OECD:ssa ja EU:ssa on tavoitteena yksinkertaistaa sääntelyä. Veronkiertosäännöksen soveltamisen ennakoitavuutta parantaisi se, jos sen soveltaminen rajoitettaisiin vain OECD:n/IF:n soveltamisohjeistuksessa nimenomaisesti tunnistettuihin veronkiertojärjestelyihin.

KESKUSKAUPPAKAMARI

Tomi Viitala
Johtava veroasiantuntija